

THEMABIJEENKOMST PLATFORM ARBEIDSMARKT / 12 NOVEMBER 2020

➔ Ondersteuning heroriëntatie zelfstandigen

Waar gaat het om?

In het aanvullend sociaal pakket bij het derde steun- en herstelpakket vraagt het kabinet de arbeidsmarktregio's om dienstverlening te ontwikkelen voor zelfstandigen die door corona in de problemen komen. Dit is een vervolg op de twee Tozo-regelingen. De verwachting is dat er zo'n 100.000 zelfstandigen behoefte hebben aan ondersteuning, veel meer dan de bestaande loketten aankunnen. Er moet dus iets extra's worden georganiseerd.

Hoe zit het met het geld?

Arbeidsmarktregio's krijgen hiervoor in totaal € 7 miljoen. Dat geld komt deels uit de extra gelden voor re-integratie en deels uit het ontschotte budget voor de arbeidsmarktregio's. Meer informatie over de aangekondigde maatregelen en de budgetten die naar de regio's komen, is te vinden in de [Kamerbrief](#) uitwerking aanvullend sociaal pakket, van 23 september 2020.

! TIPS

1. In veel regio's zijn de ondersteuning van zelfstandigen en die van werkzoekenden twee gescheiden werelden. Begin met verkennen wat er al aan ondersteuning is in die andere wereld.
2. Probeer het te organiseren op het niveau van de arbeidsmarktregio. Zo heb je meer slagkracht. Het geld komt ook binnen op het niveau van de arbeidsmarktregio's.
3. Bedenk dat de groep groter is dan alleen mensen die Tozo hebben aangevraagd. Ook andere zelfstandigen kunnen (alsnog) in de problemen komen. Anderzijds hebben niet alle zelfstandigen die Tozo hebben aangevraagd, ondersteuning nodig. Uit de eerste inventarisaties blijkt het te gaan om zo'n 30% van het totaal.
4. Besef dat zelfstandigen uit een ander hout zijn gesneden dan veel andere werkzoekenden. Het zijn mensen die doorgaans zelf de regie nemen, hoger opgeleid zijn, meebewegen en zich sneller oriënteren op andere oplossingen. In Dommelvallei bijvoorbeeld ging het nauwelijks om 'zzp'ers tegen wil en dank', maar vooral om zelfstandig ondernemers, bijvoorbeeld in contactberoepen.
5. Zelfstandigen die in de knel zitten, hebben drie soorten behoeften:
 - a. Zelfstandigen die door willen met het eigen bedrijf, eventueel in aangepast vorm.
 - b. Zelfstandigen met grote problemen die willen stoppen maar nog kampen met problemen als schulden; de schrijnende gevallen.
 - c. Zelfstandigen die willen switchen naar een (deeltijd)baan.
Iedere behoefte vraagt een eigen vorm van ondersteuning.
6. De uitdaging is te groot om deze uitsluitend bij de zelfstandigenloketten neer te leggen.

7. Start met een inventarisatie van de behoeften van de zelfstandigen in de regio. Geef ook een beeld van het aantal zelfstandigen dat ondersteuning nodig heeft.
8. Zijn er te veel zelfstandigen en Tozo-aanvragers om in één keer te bellen, breng dan een fasering aan. Begin bijvoorbeeld met de sectoren waar grote klappen vallen, zoals vervoer, horeca en de evenementensector. Amsterdam en Haarlem zijn al een eind op weg bij het identificeren van de sectoren waar naar verwachting veel zelfstandigen in de problemen komen.
9. Ga na of de wijkteams een rol kunnen en moeten spelen.
10. Kunnen externe (private) partijen expertise inbrengen of capaciteit leveren? Denk aan de Kamer van Koophandel, IMK en MKBDoorgaan.nl.
11. Zet geen nieuwe structuren op, maar sluit aan bij bestaande dienstverlening voor zelfstandigen, schuldhulpverlening en werkzoekendendienstverlening. Er is al veel, al is het vaak versnipperd.
12. Zorg dat er in het mobiliteitsteam ook expertise is op het gebied van ondersteuning van zelfstandigen.
13. (Voorlopige) financiering is te vinden in het ontschot budget, bijstand-preventiegeld en geld voor Tozo-begeleiding.
14. Stichting ZZP Nederland kan helpen bij het vaststellen van de behoeften van zzp'ers door hun enquête onder zelfstandigen uit te splitsen naar arbeidsmarktregio.
15. Kijk niet alleen naar probleemsectoren maar ook naar kansen. Let wel: het merendeel van de zelfstandigen wil door!

Om in de gaten te houden

- Check regelmatig de websites van de Programmaraad, de Kamer van Koophandel en MKB Nederland voor nieuwe ontwikkelingen, aanbevelingen en goede voorbeelden. Meest recente informatie: [Herorientatie ondernemers als onderdeel van Tozo-regeling](#) inclusief een [handreiking](#) (23 november).
- [Nederland Leert Door](#) is per 1 dec 2020 opnieuw opengesteld voor loopbaanbegeleiding en scholing voor o.a zzp-ers (ook voor werknemers, flexwerkers, ondernemers en mensen zonder werk), zie ook [hoewerktnederland.nl](#)
- Vanaf medio december: raadpleeg regelmatig de inventarisatie van het ministerie van SZW van onderzoeken en good practices.
- Het ministerie van Economische Zaken en de Kamer van Koophandel werken aan een diagnose-tool voor de levensvatbaarheid van bedrijven.
- Ellen Lansink werkt in opdracht het ministerie van SZW aan een inventarisatie van wat er al is en wordt ontwikkeld op landelijk én op regionaal niveau. Die inventarisatie komt medio december beschikbaar.

Meer weten?

- Artikel over de aanpak in de Dommelvallei (Zuidoost-Brabant),
- Praktijkvoorbeeld over het Utrechtse corona-loket
- Praktijkvoorbeeld Westfriese taskforce helpt ondernemers door de crisis heen

Relevante partijen

- De Kamer van Koophandel: Coronaloket Kamer van Koophandel.
- MKBDoorgaan.nl: landelijk werkende, onafhankelijke, not-for-profit stichting voor vroegsignalering van (financiële) problemen en hulp aan mkb-ers en zzp'ers met een in de kern levensvatbaar bedrijf, die hulp nodig hebben om hun bedrijf gezond te houden.
- Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf (IMK): biedt nieuwe mkb-oplossingen.
- ROZ: partner in ondernemen in Oost-Nederland.
- Stichting ZZP Nederland: behartigt belangen van zelfstandigen.

